

העלאת איכות חומר הריבוי למשתלות עצי פרי

בשנים האחרונות ישנה הרעה באיכות חומר הריבוי מהסיבות הבאות:

- כניסת מזיקים חדשים לארץ
- כניסת וירוסים, חיידקים וגורמי מחלה אחרים לארץ.
- התפרצות מחודשת של מחלות שהיו ברמה נמוכה בעבר.

אבוקדו

- מחלת **הבוטריוספריה** - פוגעת בעיקר בשתילים אך גם במטעים מבוגרים
- חיפושית **האמברוזיה** - פוגעת רק במטעים מבוגרים

נזק של חיפושית האמברוזיה באבוקדו

בוטריוספריה בשתילי אבוקדו

בוטריוספריה בעצי אבוקדו

שקד

- חיידק הקסיללה פוגע בעצים בוגרים וכן בשתילים

- פיטופלסמה - נמצאה בעצים בוגרים

קסיללה בשקד

נשירים

- מחלת ה**בוטריוספריה** פוגעת בשתילים ובעצים בוגרים

- מחלת ה**שרקה** פוגעת בעצים בוגרים. נמצאה לפני מספר שנים בכמה מטעים באזור זכרון .

- **פיטופלסמה** נגע חדש הפוגע בעצים בוגרים.

בוטריוספריה באפרסק

בוטריוספריה באפרסק

פיטופלסמה באפרסק

גפן

- **וירוסים חדשים** שמקורם כנראה בחומר שיובא בעבר. פגיעה במשך חיי הגפן ובאיכות היין. (וירוס פינו גריי).
- קמחון מזן לא מוכר נתגלה בשנים האחרונות.
- מידי שנה מתגלים ונפסלים זנים בחוות חומר הריבוי ביזרעם.
- **אגרובקטריום** - נימצא בעיקר בכנה לא ברור אם קיים נזק. מועבר לשתילים במשתלה עם חומר הריבוי.

אז מה עושים?

אבוקדו

- סימון חלקות אם חדשות לחומר ריבוי בגליל מערבי (אין כמעט אמברוזיה)
- הוצאת פרוטוקול חדש לטיפול בחומר הריבוי במשתלה ובמטעי האם
- הנחיות חדשות לטיפול בשתילים במשתלה ולאחר הנטיעה.
- הקפדה במיון שתילים לאורך כל תקופת הגידול במשתלה וכן בזמן ההוצאה לשטח לשתילה
- מעקב אחר חלקות הריבוי המסומנות בשיתוף עם השרותים להגה"צ

חלקת אבוקדו האס לחומר ריבוי

חלקת רוכבים אבוקדו

באישור הגנת הצומח
משרד החקלאות

נא לחטא את הכלים

נשירים

- בדיקות תקופתיות של חומר הריבוי שנימצא בבית ההפצה בחוות המטעים וכן בבתי הגרעין בחוות מתתיהו ובבית דגן.
- רוב החומר שנילקח לריבוי אפרסק נקטרינה, משמש ושזיף נימצא בחוות המטעים,
- בבית הרשת יש עדיין נגיעות בפטריות ובבוטריוספריה אך עדיין החומר יותר נקי מזה שבמטעים.
- יש תוכנית להקמת בית גרעין חדש .

שקד

- תוקם חלקה לחומר ריבוי נקי במו"פ לכיש.
- חומר הריבוי לשתילי שקד יילקח רק מחלקה זו .
- ילקחו בדיקות מידי שנה לכל החלקה ע"י השרותים להגה"צ.
- חומר הריבוי היום נילקח רק מדרום לעמק יזרעאל.
- בגלל נגיעות של רוב החלקות בצפון.

גפן

- עצירת ייבוא חומר ריבוי ?
- גידול של כל חומר הריבוי בבתי רשת , בכמה בתי גרעין ובתי אם בכל הארץ.
- מעבר לייצור שתילים ירוקים בתנאי מעבדה וקרנטינה.
- בדיקות של חומר הריבוי כ-10%. מבוצע על ידי השרותים להגה"צ
- בדיקה ויזואלית של כרם הריבוי.
- הובא חומר נקי מדרום אפריקה והוקמו שני בתי גרעין חדשים בארץ.
- קיימת תוכנית להקמת חווה חדשה לחומר ריבוי. ע"י גופים פרטיים.

בית גרעין וחוות חומר ריבוי לגפן - יזרעם

בית גרעין לגפן-מקור לחומר
ריבוי נקי מוירוסים

כרמון עם לחומר טוב - כנרת

גידולים שבהם חומר הריבוי נקי ומוסדר

הדרים

- בית גרעין הנמצא בגילת
- חומר הריבוי למשתלות ההדרים נילקח רק משם.
- ועדת עצי אם הדרים מתכנסת פעמיים בשנה ובודקת את העצים ויזואלית
- השרותים להגה"צ לוקחים בדיקות לוירוסים ולמחלות פעמיים בשנה
- חל איסור על הכנסת זנים הדרים מארצות שיש בהם **גרינינג**

בית גרעין להדרים בגילת

הכחדה של עצים העלולים להכניס את המחלה לארץ

סקר קאפיר ליים

לידיעתכם,

- אסור בשום אופן להכניס לישראל זרעים, ענפים או כל חלק צמחי אחר ממדינות זרות ללא רישיון. חשיב ביותר להסנע מלהביא חומר ריבוי של עץ הדד המכונה 'קאפיר ליים'. צמח זה נפוץ במאילנד, סינגפור, סין, הודו ומשמש לתיבול מזון. בכל דרום מנחה אסיה נפוצה מאוד בהדרים מחלה קשה הנוגעת על ידי בקטריה המעבירה מעץ נובע לעץ בראש על ידי חרקים ספציפי מאוד במהירות ובעלות נחלה. אין כיום אמצעי עיל לעצור את המחלה וזו גורמת להרס ענף ההדרים ביבשת אפריקה, אליה הוכנסה בשנים האחרונות.
- מי שיחשש כשברשותו חומר צמחי בנוסף התעווכה נתב"ג יידוש גורש בחזרה לארץ מסנה בא.
- בקוב יערך ביקור שמטרתו לכאפא צמחים ממשכתות ההדק אבל עובדים מארצות דרום מזרח אסיה בפקטיות מטרחהם, הכפרים יסומנו, יילקחו לבדיקה ואינם נעשים יושמרו.
- עלי 'קאפיר ליים' מיובשים אשר מובאים ברישיון לישראל, מותרים בשימוש.
- לשירות דרך צלילה בן-דוד 050-6241572

משה יום

מנהל תחום נעעים חדשים וחומר ריבוי השירותים להגנת הצומח ולביקורת מסודר החקלאות ופיתוח הכפר

Ministry of Agriculture and Rural Development
Plant Protection and Inspection Service

Israel Nature and Parks Authority

המשרד החקלאות והפיתוח הכפר
שירותי הגנה על הצומח ופיקוח

מנהל תחום נעעים חדשים וחומר ריבוי השירותים להגנת הצומח ולביקורת מסודר החקלאות ופיתוח הכפר

בנות, תמרים, אנוס

חומר הריבוי מקורו בתרבות רקמה ולכן נקי

.

נגעים העומדים בפתח:

- גרינינג בהדרים
- קסיללה בזית ובגפן
- מחלת פנמה בבננות (כבר כאן במטעים)
- שרקה בנשירים
- מחלת הביזב בתמרים

מחלת פנמה בבננות

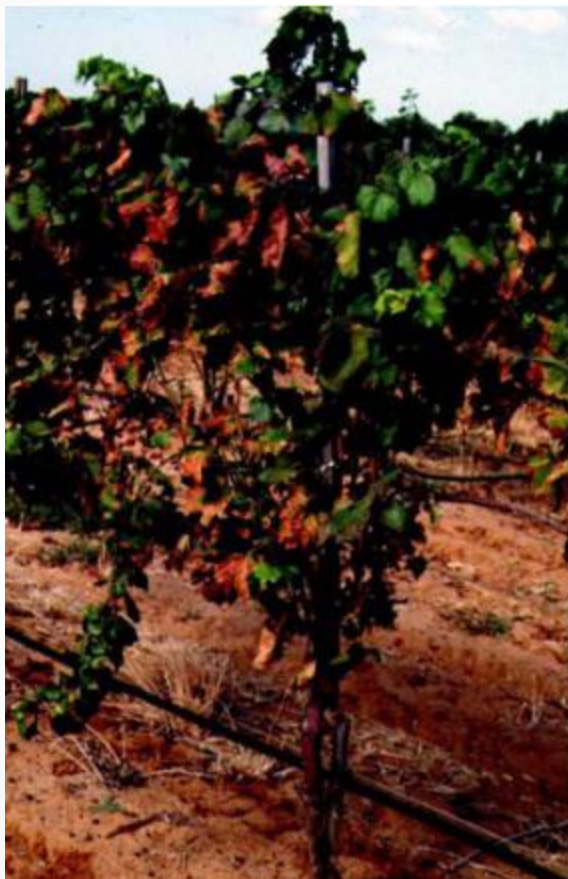
מחלת הביוד בתמרים

גרינינג בהדרים

קסיללה בגפן

קסיללה בזית

שרקה בנשירים

